

وَعَلَىٰ عَبْدِ الْمَسِيحِ الْمَوْجُودِ

مُحَمَّدًا وَنُصَلِّيَ عَلَىٰ رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 23.07.2021

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮਰਤਬਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਖਲੀਫ਼ਾ ਰਾਸ਼ਿਦ ਫ਼ਾਰੂਕ
ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਸਯੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ
ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ 2021 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ
(ਬਰਤਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَاعوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ -
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - إِهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

ਤਸ਼ਹੁਦ, ਤਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ
ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਅੱਜ ਕਲ ਅਸੀਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜੰਗਾਂ
ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਬਵੀਬ ਦੀ ਜੰਗ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ, ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ
ਇਉਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਸਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਨਾਲ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੂੰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਦੁੱਖ
ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣਕਾਰ ਭਿਜਵਾਕੇ ਅਰਬ ਦੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੌਮੀ ਮਾਅਰਕੇ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਲਸ਼ਕਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਇਸਾਈ ਕਬੀਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ । ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਜ਼ਰਤ
ਮੁਸਨੱਾ ਨੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬਧਤਾ ਤੇ ਲੜੀਬਧਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੁਜਾਹਿਦਾਂ (ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਤਾ) ਨੂੰ
ਹੌਂਸਲੇ ਭਰਪੂਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਕੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਵਧਾਇਆ । ਜੰਗ ਅਰੰਭ ਹੋਈ ਅਤੇ ਘਮਸਾਣ ਦੇ ਯੁੱਧ ਮਗਰੋਂ ਈਰਾਨੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਭਗਦੜ ਮੱਚ ਗਈ । ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਸੇਨਾਪਤੀ ਮਿਹਰਾਨ ਸਣੇ ਇਕ ਲੱਖ ਇਰਾਨੀ ਕਤਲ ਹੋਏ । ਇਰਾਨੀ
ਲਸ਼ਕਰ ਜੱਦ ਹਾਰ ਖਾਕੇ ਭੱਜਿਆ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਨੱਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਘੇਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਇਰਾਨੀ
ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ । ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਨੱਾ ਆਪਣੇ ਇਸ ਕੰਮ'ਤੇ ਦੁੱਖ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾ
ਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿਛਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਮਆਰਕੇ ਦਾ ਇਹ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਰਾਕ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦੇ ਪੈਰੂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਏ ।

ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਹਿਮੱਤ ਦੇ ਦਲੇਰੀ ਦਾ ਇਹ ਨਮੂਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਜੱਦ
ਲੜਾਈ ਦੇ ਬਾਦ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦਾ ਇਕ ਜਥਾ ਘੋੜੇ ਦੁੜਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ
ਤਾਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ । ਇਹਨਾ ਇਸਤਰੀਆਂ
ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਪੱਥਰ ਤੇ ਰੋਬਾਂ ਲੈਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈਆਂ । ਫ਼ੌਜੀ ਜਥਾ ਨੇੜੇ

ਪਹੁੰਚਣ'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ । ਸੋ, ਇਸ ਜੱਥੇ ਦੇ ਆਗੂ ਉਮਰੋ ਬਿਨ ਅਬਦੁਲ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਰਦਾ ਹੈ ।

ਚੋਦਾਂ ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਇਰਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜੰਗ ਕਾਦਸੀਆ ਦੀ ਜੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਇਰਾਨੀ ਸਲਤਨਤ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ । ਜੱਦ ਫ਼ਾਰਸ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਰੁਸਤਮ ਤੇ ਫ਼ੈਰੁਜ਼ਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਤਿਭੇਦ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਐਨ੍ਹੇ ਬਲਸ਼ਾਲੀ ਹੋਏ ਹਨ । ਰੁਸਤਮ ਤੇ ਫ਼ੈਰੁਜ਼ਾਨ ਨੇ ਬੋਰਾਨ ਨੂੰ ਨਿਲੰਬਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ'ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਨੱ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਫ਼ਾਰਸ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਤਾਂ ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸੂਹ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਕੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੱਜ ਨੇੜੇ ਸੀ । ਸੋ, ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਹੱਜ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ । ਜੱਦ ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਹੱਜ ਤੋਂ ਪਰਤੇ ਤਾਂ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਲਸ਼ਕਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਆਪ ਸੰਭਾਲੀ । ਤਵਾਰੀਖ਼ ਤਿਬਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਸਥਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਇਸ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਆਪ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁਰ ਰਹਮਾਨ ਬਿਨ ਔਫ਼ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਮਸ਼ਵਰੇ'ਤੇ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਜਾਹਿਦਾਂ (ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆਂ) 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੀ ਬਿਨ ਵਿਕਾਸ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਲਸ਼ਕਰ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ । ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨਸੀਹਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ਼ਿਆ ਅਤੇ ਕਾਦਸੀਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਰਣਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਦਾਨਾਈ ਤੇ ਸੂਝਬੂਝ ਦੇ ਉਸੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਸ਼ਰਾਫ਼ ਪਹੁੰਚਕੇ ਪੜਾਅ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਨੱ ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਪਰ ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਨੱ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਮੁਗ਼ੀਰਾ ਬਿਨ ਸ਼ਾਅਬਾ ਨੂੰ ਇਕ ਜੱਥੇ ਨਾਲ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਲਿੱਖਿਆ ਕਿ ਮੁਗ਼ੀਰਾ ਬਿਨ ਸ਼ਾਅਬਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰਖੋ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸੀਮਾ ਤੇ ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਕੇ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਜੰਗੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਸਾਅਦ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ਼ਿਆ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਦਸੀਆ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਪੜਾਅ ਕੀਤਾ । ਜੱਦ ਇਰਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਲਿੱਖਿਆ । ਜਿਸ'ਤੇ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਨੇ ਰੁਸਤਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਹੀਲੇ ਬਹਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਜਾਲੀਨਿਊਸ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦਾ ਸੇਨਾ ਪਤੀ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ । ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਸਥਮ ਦੀ ਇਕ ਨ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲਣੀ ਪਈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰੁਸਤਮ ਵੱਲ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਜਮੀ, ਸੂਝ ਬੂਝ ਤੇ ਬਹਾਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੋ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਚੋਦਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਬਣਾਕੇ ਭੇਜਿਆ । ਇਹਨਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਾਹਕਾਂ ਨੇ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਗਲਾਂ ਰੱਖੀਆਂ । ਇਕ ਇਹ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਕੁਬੂਲ ਕਰ ਲਓ । ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਜਜ਼ੀਆ ਦਿਓ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਇਹ

ਕਿ ਜੰਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ । ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਮਨਾਂ ਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ । ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇਕ ਟੋਕਰਾ ਮੰਗਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਜੱਥੇ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਲੈ ਜਾਓ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਊਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਕਾਦਸੀਆ ਦੀ ਜੰਗ ਦੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਹਾਬੀ ਅਤਿਅੰਤ ਸੰਜਮਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬੋਰਾ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ । ਫਿਰ ਉਸ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਇਕ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਖੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਇਰਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੱਥੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭੂਮੀ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਉਹ ਜੱਥੇ ਘੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ । ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੱਦ ਮੁਸਮਾਨਾ ਦਾ ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਦ ਸ਼ਗੂਨੀ ਗੁਮਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੰਬ ਉਠਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜਾਇਆ, ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਘੁੜਸਵਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਦ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਰੁਸਤਮ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਦੀ ਤਕੀਦ ਦੇ ਬਾਦ ਵੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਜੀ ਚੁਰਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ । ਅਖੀਰ ਰੁਸਤਮ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਹੋਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਕਾਦਸੀਆ ਵਿੱਚ ਤੰਬੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰਹੀਆਂ । ਰੁਸਤਮ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਕ ਲੱਖ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਹਾਥੀ ਸਨ । ਰੁਸਤਮ ਨੇ ਇਸਲਾਮੀ ਲਸ਼ਕਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਾਹ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ । ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਸਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਚਰਚਾ ਲਈ ਆਉਣ । ਇਸ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦੇ ਉਹੋ ਤਿੰਨ ਗਲ਼ਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਕੁਬੂਲੇ ਇਸਲਾਮ, ਜਜ਼ੀਆ ਜਾਂ ਜੰਗ । ਰੁਸਤਮ ਤਿੰਨੋਂ ਗਲ਼ਾਂ ਮੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ । ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਬੰਦੀ (ਪੰਕਤੀ ਪਧੱਤਾ) ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ 'ਤੇ ਫੋੜੇ ਨਿਕਲ ਆਏ ਅਤੇ ਆਪ ਸ਼ਿਆਟਿਕਾ ਦੀ ਪੀੜ ਕਰਕੇ ਸਖ਼ਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਲਈ ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਮਰਾਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਲੇਟੇ ਲੇਟੇ ਲਸ਼ਕਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ । ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਖ਼ਾਲਿਦ ਬਿਨ ਅਰਫ਼ਤਾਹ ਨੂੰ ਨਾਇਬ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਕੇ ਜਿਹਾਦ ਲਈ ਉਤਸਾਹਤ ਕੀਤਾ । ਇਰਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿਪਾਹੀ ਜਜ਼ੀਰਾਂ ਨਾਲ ਜਕੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੌੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨ ਮਿਲੇ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਨੂੰ ਸੂਰਤ ਅਨਫ਼ਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਤਿਲਾਵਤ ਨਾਲ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀ । ਜੁਹਰ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਦ ਜੰਗ ਅਰੰਭ ਹੋਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਕਬੀਲਾ ਬਨੂ ਅਸਦ ਦੇ ਪੰਜ ਸੌ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ । ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਹਜ਼ਰਤ ਹਾਸ਼ਮ ਬਿਨ ਅਤਬਾਹ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਜਿਸਦੇ ਅਗੱਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਕਅਕਾਅ ਬਿਨ ਉਮਰੋ ਆਗੂ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਕਅਕਾਅ ਨੇ ਬਹਮਨ ਜਾਜ਼ਵੀਆਹ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਹਮਨ ਜਾਜ਼ਵੀਆਹ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਸਬਬ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ । ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਰਕਤਵਾਹਕ ਜੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਇਰਾਨੀ ਸਿਪਾਹੀ ਕੰਮ ਆਏ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਕਅਕਾਅ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਆਸਿਮ ਨੇ ਇਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਹਾਥੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਨੇ ਅਜਰਮ ਨਾਂ ਦੇ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਦਮਸਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਬਾਕੀ ਹਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਗਏ ।

ਇਸ ਦਿਨ ਇਸ਼ਾ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਦ ਅਜਿਹਾ ਘਮਸਾਣ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਅਰਬ ਤੇ ਹੋਰਨਾ ਨੇ ਇਸ ਰਾਤ ਜਿਹਾ ਮਾਅਰਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ । ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਰੱਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਦੁਆ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹੇ । ਸਵੇਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਤੇ ਹੌਂਸਲਾ ਸਿਥਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜੇਤੂ ਰਹੇ । ਰੋਬੀ ਸਵੇਰ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਰਾਨੀ ਹਾਰਦੇ ਗਏ । ਇਸ ਦਿਨ ਰੁਸਤਮ ਉੱਪਰ ਕਰੜਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੋ ਉਹ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਗਿਆ । ਹਲਾਲ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸਨੂੰ ਫੜਕੇ ਬਾਹਰ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ । ਰੁਸਤਮ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਖਬਰ ਨਾਲ ਫਾਰਸ ਵਾਸੀ ਹਾਰਕੇ ਭੱਜ ਉੱਠੇ । ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਪਿਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਸਵੇਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਦਸੀਆ ਦੀ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਜੱਦ ਫ਼ਤਿਹ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌੜਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੱਦ ਕਿ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਆਪਣੀ ਉਠਣੀ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਸੀ । ਜੱਦ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਲਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ । ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਫ਼ਤਿਹ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਪੂਰਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹਾਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਰਆਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਇਹਨਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੰਕਲਾਬ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ । ਇਹਨਾ ਦੇ ਭੋਤਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਇਕ ਮੌਤ ਛਾ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਿਰਦਾਰ ਤੇ ਉੱਤਮ ਅਖਲਾਕ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਜਿਸ ਦੇ ਸਬਬ ਇਹ ਇਨਕਲਾਬ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ । ਸੋ, ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹਕੀਕੀ ਇਨਕਲਾਬ ਆਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਖ਼ੁਤਬੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਅੱਗੇ ਵੀ ਚੱਲੇਗਾ । ਇਨਸ਼ਾਅਲੱਹੁ ।

الْحَمْدُ لِلَّهِ مُحَمَّدٌ لَهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُ لَهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ
وَمَنْ يُضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. عِبَادَ اللَّهِ حَكَمَ اللَّهُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيْتَاءِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَهْلِي عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ أَدُّوا إِلَهُكُمْ وَلِلَّهِ كُفْرُكُمْ وَإِلَىٰ اللَّهِ أَكْبَرُ.

Khulasa Khutba Jumma 23.07.2021

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Tarnslated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)

Toll Free Shoba Noorul Islam-1800-3010-2131